

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
KOMISIJA ZA PRITOŽBE IZ DELOVNEGA RAZMERJA

Tržaška cesta 21, 1000 Ljubljana

T: 01 478 16 76
E: gp.mju@gov.si
www.mju.gov.si

Številka: 10051- 14/2018/2

Datum: 27. 2. 2019

Na podlagi 1. točke drugega odstavka 35. člena Zakona o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 - uradno prečiščeno besedilo in nasl., v nadaljnjem besedilu: ZJU) je Komisija za pritožbe iz delovnega razmerja pri Vladi Republike Slovenije (v nadaljevanju Komisija za pritožbe) v senatu [REDACTED] kot predsednica senata in [REDACTED] ter [REDACTED] kot članici senata, v zvezi s pritožbo [REDACTED] direktorja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino št. 1001-345/2012/113 z dne 10. 1. 2019, na 791. seji dne 27. 2. 2019 izdala naslednji

SKLEP

Pritožbi [REDACTED] zoper sklep direktorja Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino št. 1001-345/2012/113 z dne 10. 1. 2019 se ugodi, izpodbijani sklep se odpravi.

Pritožnici se za dan 3. 9. 2018 odobri odsotnost z dela s pravico do nadomestila plače zaradi uvajanja otroka v vrtec.

Obrazložitev

[REDACTED] (v nadaljnjem besedilu: pritožnica) je vložila pritožbo zoper sklep št. 1001-345/2012/113 z dne 10. 1. 2019 (v nadaljnjem besedilu: izpodbijani sklep), s katerim ji organ prve stopnje ni odobril odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače zaradi uvajanja otroka v vrtec. Uvodoma pritožnica meni, da se izpodbijanega sklepa zaradi pomanjkljive obrazložitve sploh ne da preizkusiti, s čimer je podana bistvena kršitev pravil postopka po 7. točki drugega odstavka 235. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-uradno prečiščeno besedilo in nasl., v nadaljnjem besedilu: ZUP). Po mnenju pritožnice obrazložitev namreč ne vsebuje obveznih sestavin meritorne odločitve v skladu s prvim odstavkom 214. člena ZUP. S tem pa se ji onemogoča učinkovita opredelitev do razlogov za zavrnitev njene vloge, kar pomeni poseg v ustavno pravico do pritožbe po 25. členu Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I in nasl., v nadaljnjem besedilu: Ustava). V nadaljevanju pritožnica navaja, da je bila hči 1. 9. 2018 prvič sprejeta v vrtec, zato je 7. 8. 2018 na delodajalca naslovila zahtevo, da ji 3. 9. 2018 (ponedeljek) prizna pravico do odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače na podlagi 41. člena Zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90 in nasl., v nadaljnjem besedilu: ZDDO). Pritožnica namreč meni, da je na podlagi tretje alineje navedene določbe upravičena do odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače na dan uvajanja otroka v vrtec, saj dogodek

ustreza definiciji »drugega neodložljivega opravka« oziroma pravnemu standardu, ki ga je zapolnilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije s sodbo VIII Ips 35/2018 z dne 12. 9. 2018. Navedena sodba se sicer nanaša na 38. člen Kolektivne pogodbe za dejavnost zdravstva in socialnega varstva (Uradni list RS, št. 15/94 in nasl.) in spremstvo staršev na prvi šolski dan, vendar pritožnica meni, da je treba glede na to, da ima tudi določba tretje alineje 41. člena ZDDO in določba tretje alineje 29. člena Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti (Uradni list RS, št. 18/91-I in nasl., v nadaljnjem besedilu: KPnd) enak zakonski stan, pravni standard »drugega neodložljivega opravka«, ki ga je zapolnilo vrhovno sodišče, uporabiti tudi v primeru uvajanja otroka v vrtec. Pritožnica navaja, da je prvi vstop predšolskega otroka v vrtec - zaradi večje čustvene odvisnosti, neogljenosti, nesamostojnosti in povezanosti otroka s starši – opravek, ki s še večjo stopnjo družbenega pričakovanja zahteva prisotnost staršev. Glede na navedeno pritožnica predlaga, da se pritožbi ugodi in se izpodbijani sklep spremeni tako, da se ji odobri en dan odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače.

Pritožba je utemeljena.

Komisija za pritožbe je po ugotovitvi, da je vložena pritožba zoper izpodbijani sklep pravočasna, dovoljena in vložena po upravičeni osebi in po pregledu spisovne dokumentacije in veljavnih predpisov ugotovila, kot sledi iz nadaljevanja obrazložitve.

Uvodoma Komisija za pritožbe pojasnjuje, da ZJU nikjer na splošno ne določa, da organi prve stopnje pri odločanju o pravicah in obveznostih javnih uslužbencev uporabljajo določbe ZUP, na katere se v zvezi z obrazložitvijo izpodbijanega sklepa sklicuje pritožnica. Po stališču Komisije za pritožbe, ki ga je potrdila tudi sodna praksa, so organi prve stopnje oz. predstojnik dolžni upoštevati določbe ZUP samo v primerih, ki jih izrecno določa ZJU (npr. prvi odstavek 24. člena, prvi odstavek 39. člena in prvi odstavek 60. člena). ZJU sicer določa, da se o pravici in obveznosti javnega uslužbenca odloči s pisnim sklepom, ki mora biti obrazložen in vročen javnemu uslužbencu (prvi odstavek 24. člena ZJU). Organ prve stopnje je zadostil navedeni določbi, saj je v obrazložitvi izpodbijanega sklepa navedel dejansko in pravno podlago za svojo odločitev. Komisija za pritožbe zato ne more slediti navedbi pritožnice, da se izpodbijanega sklepa ne da preizkusiti. Neutemeljeno je tudi sklicevanje pritožnice na 25. člen Ustave, saj je v tej zvezi Vrhovno sodišče Republike Slovenije že zavzelo stališče, da odločitev predstojnika o pravici in obveznosti iz delovnega razmerja ni odločitev državnega organa v smislu te določbe. Razmerje med delavcem in delodajalcem je, tudi če je slednji državni organ, zasebnopravno oziroma pogodbeno in pri sporu med njima ne gre za spor med delavcem in državnim organom kot oblastjo.¹

Iz priložene dokumentacije izhaja, da je pritožnica 7. 8. 2018 delodajalca zaprosila za odobritev odsotnosti z dela s pravico do nadomestila plače za dan 3. 9. 2018 na podlagi tretje alineje 41. člena ZDDO. Navedla je, da bo tega dne pričela z uvajanjem hčere v vrtec. Organ prve stopnje z izpodbijanim sklepom njeni vlogi ni ugodil z obrazložitvijo, da uvajanje otroka v vrtec ni mogoče šteti za neodložljiv opravek oz. dogodek, ki ga ni mogoče odložiti na kasnejši čas.

Iz tretje alineje 41. člena ZDDO izhaja, da je lahko delavec odsoten z dela s pravico do nadomestila plače en dan zaradi smrti bližnjih sorodnikov, zaradi vpoklica k vojaškim vajam, ki trajajo nad šest dni, in drugih neodložljivih opravkov. Identično določbo vsebuje tudi 29. člen KPnd. Kateri so ti drugi neodložljivi opravki ne določata niti ZDDO niti KPnd, pritožnica

¹ Sklep VSRS Ips VIII 37/2015

pa v tej zvezi pravilno opozarja na sodbo Vrhovnega sodišča Republike Slovenije opr. št. VIII Ips 35/2018 z dne 12. 9. 2018. Vrhovno sodišče Republike Slovenije je sicer v zvezi z 38. členom Kolektivne pogodbe za dejavnosti zdravstva in socialnega varstva Slovenije, zavzelo stališče, da predstavlja neodložljiv popravek dogodek, ki ga ni mogoče odložiti na kasnejši čas. Gre za izredne dogodke, ki po naravi stvari zahtevajo prisotnost posameznika in ki se jih ne da odložiti. S tem je Vrhovno sodišče Republike Slovenije zapolnilo pravni standard »drugega neodložljivega opravka«, ki ga vsebujeta tudi določbi tretje alineje 41. člena ZDDO in tretje alineje 29. člena KPnd, kar pravilno ugotavlja pritožnica². Komisija za pritožbe pritrjuje tudi stališču pritožnice, da je treba navedeni pravni standard, ki po stališču Vrhovnega sodišča Republike Slovenije zajema primer spremljanja otroka na prvi šolski dan, uporabiti tudi v primeru uvajanje otroka v vrtec. Po stališču stroke je namen uvajanja otrok, ki prvič vstopajo v vrtec v tem, da otroci v čim bolj prijetnem vzdušju spoznajo novo okolje, nove ljudi ter novo dnevno rutino, pri čemer je prisotnost staršev pri tem nepogrešljiva. Komisija za pritožbe zato meni, da zahteva uvajanje otroka pri prvem vstopu v vrtec po naravi stvari prisotnost starša. Gre torej za neodložljiv popravek, ki zahteva prisotnost posameznika in se ga ne da odložiti.

Glede na navedeno Komisija za pritožbe meni, da so navedbe pritožnice utemeljene, odločitev organa prve stopnje, ki pritožnici ni odobril dneva odsotnosti z dela z nadomestilom plače za dan 3. 9. 2018, ko je nesporno uvajala otroka ob prvem vstopu v vrtec, pa v nasprotju s tretjo alinejo 41. člena ZDDO. Na podlagi prvega odstavka 252. člena ZUP je zato odločila tako, kot izhaja iz izreka tega sklepa.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Pritožnica lahko v 30 dneh od dneva prejema tega sklepa začne postopek pred sodiščem, pristojnim za delovne spore. Tožba se vloži pri pristojnem sodišču neposredno pisno ali pa se mu pošlje priporočeno po pošti. Tožbi je treba priložiti tudi ta sklep v izvorniku, prepisu ali kopiji ter po en prepis ali kopijo tožbe in prilog za toženca.

██████████, univ. dipl. pravnica
PRESEDNICA SENATA

VROČITI:

- ██████████ – osebno po ZUP-u!
- Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino, Kotnikova ulica 6, 1000 Ljubljana

² Tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v zvezi s sodbo VIII Ips 35/2018 z dne 12. 9. 2018 na svoji spletni strani posebej izpostavilo, da je odločitev sicer sprejeta v zvezi z določbo Kolektivne pogodbe za dejavnosti zdravstva in socialnega varstva Slovenije, da pa vsebujejo podobne določbe tudi nekatere druge kolektivne pogodbe, med drugim Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti